

RENATA BEŇAČKOVÁ
BOL SI MOJÍM
OMYLOM

MOTÝL

RENATA
BEŇAČKOVÁ
BOL SI MOJÍM
OMYLOM

RENATA
BEŇAČKOVÁ

BOL SI MOJÍM
OMYLOM

Copyright © Renata Beňačková 2011
Cover photo © quayside/Fotky&Foto
Design © Motýl' design 2011
Cover photo © Isifa 2011
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýl' 2011

ISBN: 978-80-89482-22-1

Moje veľké ĎAKUJEM patrí:

Lýdii Jurákovej – žene s veľkým srdcom, drahej priateľke a kolegyni, ktorá mi bola pravou rukou pri písaní, vždy ochotná pomôcť a poradiť, Gregorovi V. Mitickému – virtuálnemu priateľovi, ktorého pravé meno vôbec nepoznám, ale ktorý mi aj napriek tomu veľmi pomohol či už morálne alebo pri správnom smerovaní písania môjho románu, a tiež všetkým, ktorí mi verili.

Dej príbehu rovnako ako aj postavy v ňom vykreslené, sú vymyslené.

I.

Ked' pracuje chémia...

Vonku sa zbiehali mračná a bubnujúce nebo ohlasovalo príchod búrky. Chvíľu jej trvalo, kým sa zorientovala v čase a kým si uvedomila, odkiaľ hluk prichádza. Bolo pol jednej. Rozospatá a preľaknutá vbehla do izby, kde spali Filip s Marekom. Pocítila úľavu, keď videla, ako spokojne odľukujú, až potom si začala uvedomovať, že hlava rodiny vlastne ešte neprišla. Nemusela byť veštkyňa, aby vedela predpovedať, aký a kedy asi príde. Napila sa minerálky a išla do kúpeľne. Vychutnávala si okamihy pokoja. Nezažala a len tak, po tme, nahmatala cigarety a zápalky. Zdrojom svetla bola neďaleká neónka, ktorá na ňu cez úzke okno žmurkala svojím modrastým okom. Kde-tu nebo rozťal blesk a ostré svetlo odhalilo pásik dymu, ktorý práve vyfúkla. Ťažké kvapky dopadali na nočnú, po horúcom dni, ešte stále vyhriatu zem.

Žena v kúpeľni si sadla na provizórnu stoličku v podobe plastového vedra a začala sa už asi po tisícikrát vracat' k myšlienke ako ďalej...

„Prečo toto robí?“ spýtala sa pološeptom. Uškrnula sa nad tým, že jej asi šibe, keď sa rozpráva sama so sebou. Následne sa už hlásky nedrali z úst, ale všetko sa ako film odohrávalo v jej hlave. „Kde som spravila chybu? Bola som to ja, čo som zlyhala? Asi nikdy som nerozumela mužom a ani sama sebe. Nevedela som, čo chcem,“ privrela oči a pritakávala svojim myšlienkam.

Vrátila sa do obdobia, keď bola ako vietor, ktorý je všade, či už v podobe slabého vánku, alebo silnej víchrice, čo za sebou necháva len spúšť... Áno, ona, Brigita, prvorodená dcéra vyrastajúca v rodine ťažko pracujúcich, ale milujúcich rodičov.

Spomienka na rodičov na chvíľu odľahčila jej trudné myšlienky na Rasťa. Vybavila si časy, keď ju otec ako dieťa hojdal na nohe a mysliac si, že vie spievať, učil ju svoje obľúbené ľudové pesničky. Bol autoritatívny, ale vždy vedela, že ju a jej o štyri roky mladšiu sestru Emu nadovšetko miluje. Tak veľmi sa tešil na dôchodok, ako bude viac času tráviť so svojimi vnukmi, čo všetko ich naučí... Žiaľ, jeho srdce si vo veku šesťdesiatštyri rokov povedalo dost. Už sú to tri roky, čo ich navždy opustil a ona si to stále nejako neuvedomovala. Pripadalo jej, že otec je niekde na týždňovke. Povzdychla si: „Ešteže mám moju Elenku, moju milovanú mamu. Je to ten najfantastickejší človek na svete. Vždy ma zahŕňala a chvalabohu stále ešte zahŕňa veľkou láskou a pozornosťou,“ slastne vyfúkla dym a ako tichý blázon sa začala usmievať. Prišlo jej na rozum, ako vždy zbožňovala, keď mama pri rôznych príležitostiach, akou bola napríklad i zabíjačka, rozprávala svoje zážitky z detstva. Vedela ich podať tak pútavo, že si to všetko dokázala živo predstaviť. Bola tam, v tej dobe, keď pásli husi na pažití, keď chodili Bošianke na kaštieľ ako decká umyť schody, a keď tam nachytali vši. „Ach, kdeže tie časy sú?“ Vypustila posledný obláčik dymu a išla sa šuchnúť pod paplón. Zapla televízor a snažila sa sústrediť na pohybujúce sa obrázky oproti nej. No nedarilo sa. Dážď, ktorý príjemne ochladil klímu nielen vonku, ale aj v byte, spôsobil, že aj napriek niekoľkým prebdeným nociam sa cítila svieža, a tak jej myseľ opäť zamestnávala téma s názvom Rasťo. Snažila sa vybaviť si tie krásne okamihy, ktoré ich spojili...

Obaja pochádzali z jednej dediny. Občas sa ich cesty preťali, ale bolo to len také obyčajné stretnutie dvoch rodákov. Pozdravili sa a nič viac. O rok mladší Rasťo mal úplne iný okruh kamarátov a záujmov ako ona. Potom sa presťahovala do sedem kilometrov vzdialeného mesta. A aj napriek tomu to hviezdy zariadili tak, že sa ich životy spojili. Prvýkrát to medzi nimi zaiskrilo na dedinskej zábave. To už mala dvadsať. Ema jej toľko vyvolávala, len aby prišla na tú „muziku“.

„Bude to v amfiku. A poľovníci varia dobrý gulášik z diviny,“ nedala sa odbiť. Neodolala jej nástojeniu. V podstate bola rada, že vypadne z mesta. Potrebovala si oddýchnuť... práca, štúdium popri zamestnaní, bol najvyšší čas...

„...Sladký domov,“ poznamenala hneď, ako zaparkovala jednou polovicou svoju červenú Škodu 1000 MB na chodníku pred bránou. Očami prebehla po ulici. Takmer prázdna. Sem-tam nejaký cyklista. „Bože, to je ako iný svet,“ skonštatovala. Potom svoj zrak uprela na upravenú predzáhradku, vykosený trávnik, premerala očami celý dom od základov až po prvé poschodie, kde sa na balkóne a v oknách spálne a detskej izby hrdo pýšili mamine červené ľahavé muškáty. Svojím lenivým „hav, hav,“ ju privítal v prepočítaní na psie roky najstarší člen rodiny, Bobino. Pohľadila ho po starej ryšavej srsti. Ešte aj po tých rokoch, čo ho mali, jej pripadal čierny fľak, lemujúci jeho ľavé oko smiešny. Letná spara zapríčinila, že vchodové dvere do domu boli pootvorené. „Hm, zrejme chytajú prievan,“ pousmiala sa, pretože vonku sa nehýbal ani lístoček. Vôňa šíriaca sa z upečeného koláča ju pozvala až do kuchyne. S plnými ústami jablkovo-orechovej štrúdle sa cez chodbu presunula do obývačky na prízemí. Otec ležal na gauči s ovládačom v ruke a tváril sa, že zaujato sleduje program. Mama sedela vo svojom obľúbenom kresle, ako vždy, s ihlicami v rukách.

„Ahoj, moja,“ povedala tlmene, náhlivo odložila pletenie do košíka a vystrela ruky na privítanie. Brigita sa zohla a tuho ju objala. Podišla k spiacemu otcovi a končekmi vlasov ho poštekľila pod nosom. Trhlo ním a diaľkový ovládač skončil na zemi. So smiechom sa k nemu opäť naklonila a vtisla mu bozk na líce.

„Kde je Ema?“ spýtala sa mamy. Tá len hodila rukou, prevrátila očami a prstom ukázala smerom hore k detskej izbe.

„Ty brďo, ty sa kam chystáš?“ zhodnotila situáciu, keď zbádala Eminu izbu zahádzanú hádam všetkými tričkami, sukňami a blúzkami, čo boli kedysi starostlivo uložené v skrini.

„Som v koncoch,“ vyhlásila rezignovane. „Ja si nemám čo obliecť,“ zúfalo rozhodila rukami.

„Neblázni, veď to tu máš ako v butiku.“ Poznala svoju sestru. Vedela, že čokoľvek jej navrhne, aby si obliekla, nebude dosť dobré, a preto sa ani nesnažila. „Idem si dať dolu kávu, dúfam, že do polnoci si niečo vyberieš.“ Odišla a nechala ju bezradnú medzi tou haldou šatstva.

Vychystali sa. Bolo desať. Posledný pohľad do veľkého zrkadla na vešiakovej stene, stojacej na chodbe. Brigita si rukami upravila prsia a červenkasté tričko si stiahla viac na pás, aby tak vynikol jarok jej trojok. Popravila si sukňu v štýle midi, ktorá tesne obopínala boky a väčší rázporok dovoľoval štíhlym nohám, aby mohli urobiť krok. Pod plecيا padajúce, nezbedné kučery sa snažila vytrestať, a tak ich vplietla do postupne priberajúceho vrkoča. Ema si nechala svoje brčky voľne poskakovať. V bielej blúzke, ktorá neskrývala čipky podprsenky a v sukni, ktorá viac odhaľovala ako zahaľovala, si pretrela bleďým leskom pery, našpúlila ich a spokojná s výzorom, čo jej ponúklo zrkadlo, zavelila: „Táák a môžeme vyraziť!“ Mama, sediaci v kresle s ihlicami v rukách, ich nenápadne pozorovala cez otvorené dvere z obývačky. Usmievala sa. V duchu si spomínala na časy, keď sa takto aj ona so svojimi tromi sestrami chystala na muziku.

Kráčali pomaly aj napriek tomu, že ich veselá hudba netrpezlivo lákala. Amfiteáter bol len pár metrov od ich domu. Vdychovali príjemne sa ochladzujúci vzduch, ktorý vystriedal horúci letný deň. Ako prvé ich vítali štíhle topole. Lemovali celú ľavú stranu príjazdovej cesty a vznešene sa ukláňali pod vánkom, ktorý sa pohrával s ich listami. Pri vstupe do priestorov kultúrneho stánku ich zdravil párik mierne pripitých usporiadateľov. Už len luk a kamizola, takí boli smiešni. Jeden z nich nemotorne odtrhával vstupenky a ten druhý z dvojice držal v rukách lístky od tomboly. Jeho široký úsmev odhalil zuby, ktoré im zase prezradili jeho jedálny lístok. Očami zúženými do štrbiny a nabíľňovaným

spôsobom im vymenovával všetky „hodnotné ceny“, a keď nevidel žiadny záujem, hodil lístky na stôl, ťažko dopadol na stoličku a šupol do seba obsah plastového pohárika. „Áaaa,“ preglgol, „baby, aspoň okoštujte naše vínko. Je výborné.“

„To iste, veď na to sme sem prišli,“ odpovedala mu chichotajúca sa Ema a kývla rukou na kamošky, ktoré im obsadili miesta. Boli to všetko baby z dediny, s ktorými sa poznali od detstva.

„Ema, ty si tu zorganizovala riadnu stretávku po rokoch,“ usmiala sa, keď ich zbadala.

„Ten Mišo má ale dievčiská... eeej biš'ťu, keby som bol mladší...“ predpovedal chlap so vstupenkami a podľa vzoru svojho kamaráta takmer na jeden hlt vyprázdnil obsah pohára. Priestor amfiku osvetľovali žltkastým svetlom neóny, okolo ktorých sa v rytmoch hudby prehánali všakovaké mušky, nočné motýle... a komáre. Kráčajúc si ho všimla. Stál pri jednom z tých dlhých stolov, ktoré pozostávali z dosiek pripevnených vodorovne na železnom podstavci. Jednou nohou sa špičkou topánky ležérne dotýkal drevenej lavičky. Sústredene niečo rozprával a pomáhal si pritom rukami. Okolosediaci kamaráti sa tvárili, že ho chápavo počúvajú, ale počet prázdnych umelých pohárikov pred nimi hovoril o opaku. Jej oči sa na neho prilepili, vlastne najskôr sa prilepili na bledomodrý sveter, ktorý mu ležérne ležal na širokých pleciah. Modrá je jej obľúbená. Opálená pokožka a svalnaté, takmer stoosemdesiat centimetrové telo, bolo v krásnom kontraste s priliehavým bielym tričkom. Ostatné detaily sa snažila zachytiť až z miesta. Zámerne si sadla na kraj lavice, aby jej nič nebránilo vo výhľade. Plavé vlasy sa mu jemne vlnili a zakrývali širší krk. Z jeho pohľadu sršala vášeň a divokosť. Uvedomila si, že sa vymykal z toho davu „obyčajných“ dedinských chalanov...

„Ty, čo na neho hľadiš ako sova?“ drgla ju Ema laktom pod rebro a prevrátila do seba obsah „plastáka“.

Zostala zarazená z odhalenia, na čo zareagovali jej červenujúce sa uši.

„Prosiím ťa, veď je to len Rasťo. Pozeráš, akoby si ho nevidela sto rokov,“ pokračovala.

„Noo, myslím, že dobrý rok som ho určite nevidela,“ nervózne sa začala prehrabávať v kabelke. S cigaretou v ruke sa cítila akosi istejšie, suverénnejšie.

„Veď aj ja ho vídavam málo. Robí v Čechách... a domov príde raz za čas. Kto si dá guláš?“ náhle zvrtila tému. Zrejme nevidela žiaden dôvod, prečo sa má aj naďalej o ňom rozprávať. Mirka, Danko, Lenka, Lucia a Renáta, všetky sa svorne zhodli na tom, že po vínu im celkom vytrávil. Mirka a Lucia, na čele s Emou sa zdvihli a išli sa postaviť k bufetu do radu. Asi o desať minút sa každá opatrne vracala s dvoma taniermi rozvonjavajúceho gulášu. Ema sa otočila ešte po jednu porciu a košík s chlebom. Miestni mládenci sa zase postarali o to, aby pikantnú dobrotu mali čím zapíť.

„Ták a ide sa tancovať,“ zavelila Ema, keď vínom zahasila plameň, čo jej zostal v ústach po guláši. Všetky svorne, na jej povel, zdvihli zadky. Brigita naráchlo vytiahla z kabelky rúž, a len tak, naučenými ťahmi, doladila svoje pery k červenkastému tričku.

Sudové víno a živá „muzika“ rozihrali žilky v každom prítomnom tele. Počasie prialo tejto skvelej zábave. Skôr narodení vytvorili na parkete jednu skupinku a mladšia generácia vytvorila chaotický kruh. Starší chceli tým mladším ukázať, ako to ešte vedia na parkete roztočiť, a mladší sa na nich nenormálne bavili.

Na chrbte pocítila jemný dotyk prstov. Aj napriek svojej krátkosti a rýchlosti v nej však zanechal silný pocit.

„Smiem prosiť?“ odvážny hlas sa k nej snažil prebrať cez duniace reproduktory.

Za otáčajúcou hlavou sa pohlo celé telo. Nevedela, či to pozvanie patrilo jej alebo niektorému z dievčat, ktoré tancovali hneď vedľa. Pozeral na ňu. Skôr ako stihla niečo povedať, náruživý tanečník, viditeľne potúžený „sudovým“, do nej vrazil.

„No, prepáč,“ chytila si rukou ústa, keď zbadala odtlačok svojho červeného rúžu na jeho bielom tričku.

„To nič,“ usmial sa. „Tak smiem?“ Súhlasne prikývla. Rýchle tóny hudby sa zmenili na niečo pomalé, lepkavé. Doteraz nevie, či to tak zariadil on, alebo opäť osud... Hrud' sa jej dvíhala, srdce búchalo. Ona, vždy taká ukecaná, suverénna, sebaistá, mala v tom momente ústa zalepené trémou. Nechala preto rozprávať svoje modré oči, a len nemo vdychovala jeho príjemnú, korenistú vôňu. Rytmy zrýchlili. Takmer prázdny parket sa opäť zaplnil.

„Môžem ťa pozvať na pohárik vína?“

„Fúúú, budem rada,“ oblizla si suché pery. Chytil ju za ruku. Aj napriek mozol'natej dlani bol jeho stisk jemný, nežný.

„Bolo to také krásne,“ povzdychla si. Ešte aj teraz jej naskakuje husia koža, keď si predstaví, ako už tam, na zábave, pocítili k sebe túžbu. Aj po rokoch jej prebehne telom jemná triaška, keď si vybaví, ako sa im dotkli prsty... a neskôr pery...

„Kam sa to všetko vytratilo? Čo sa stalo? Nemali sme sa brať tak skoro, ešte sme sa dobre nepoznali! Desať mesiacov bolo málo!“ začala si vyčítať. Chcela všetku vinu zvaliť na osud a na chémiu. „Je toto odplata za moje prehrešky z mladosti? Je toto ten kalich horkosti, ktorý mi osud teraz nadeľuje po riadnych dávkach?“ Tieto spomienky ju rozrušili natoľko, že opäť vstala z postele a šuchotavým krokom sa presunula do kúpeľne. Vystrčila hlavu z malého okna. Modrá neónka na ňu opäť zažmurkala, a oznámila jej, že búrkoví bratia sa už vyšantili. Okolité ticho rušili posledné kvapky dopadajúce z nočnej oblohy a občasný šplechotavý zvuk kolies. Hrud' sa dvíhala a klesala od vyfukujúceho dymu. Oči sa pozerali do tmy a myšlienka na roky mladosti sa jej opäť usadila v hlave.

Jej sladkých devätnásť a túžba po samostatnosti boli takými silnými esenciami, že po niekoľkohodinových vysvetľovaniach, zvažovaniach a prehováraniach si s finančnou podporou rodičov kúpila jednoizbový byt v meste. Mala šťastie, kolega z práce sa

ženil a ponúkal na predaj jednoizbový byt... Upútal ju svojou polohou a výhľadom. Na prvý pohľad si ho zamilovala. Nový domov bol neraz svedkom búrlivo prežitých nočných dobrodružstiev. Po vášňou naplnených nociach často premýšľala o tom, či aj ona raz bude jednou z tých vzorných manželiek, či bude vychovávať niekoľko detí, padať večer od únavy dole nosom a takto unavená bude ešte musieť byť zdrojom rozkoše pre svojho, možno už ani nemilovaného manžela. Vtedy to bola pre ňu otvorená, nepopísaná kniha.

Mala všetko: prácu, byt, pôvab, zvodný pohľad, bola štíhla bruneta s veľkými modrými očami a plnými perami. Stala sa z nej zvodkyňa, očarujúca koketa a vyzývavá žena. Bola neodolateľná, muži jej padali k nohám. Koketná a rozmarná, sebecká a ľahostajná, plná pohrdania, skazená a bezstarostná, vzbudzovala vždy možné nádeje. Často si pred zrkadlom v Evinom rúchu trénovala chvenie, vzdychanie a rôzne pózy. Svoje zbrane vždy testovala na beznádejne zaľúbených, po sexe túžiacich samcoch. Bavilo ju mučiť ich svojou odmietavosťou a pohrdaním. Nie, nie, nebola pobehlica! Uživala si život plným priehrštím...

„Čoooooooo?“ zatiahla Ema zdesene, keď jej sestra povedala, že sa stretáva s Rast'om. „A to aakko tu? U teba?“ koktala.

„Kde asi...“, Brigita si vzala svoju obľúbenú šálku s kávou a presunula sa k balkónu. Odhrnula snehobielu záclonu siahajúcu až k zemi a dokorán otvorila dvere. Sadla si na malý stolček a siahla po cigaretách, ležiacich na obrátenom vedre, ktoré jej slúžilo ako stolík. Ema ju nasledovala. Sadla si na prahovú dosku medzi balkónové dvere. Brigita videla v jej očiach nekonečné otázniky a zdesenie, no nekomentovala to, spokojne si uchlipla z kávy a labužnícky si potiahla z cigarety. Ema nevydržala ten jej pokoj: „Ja som z toho hotová, Brigit. Taká pekná, sebavedomá, samostatná, a dovolím si povedať, že aj inteligentná... a ona si na krk uviaže Rast'a...“

„Áno fajn, pekná, sebavedomá,“ uškrnula sa, „ale to ešte neznamená, že som odsúdená byť sama. Tie známosti doteraz...“

hm...“ vyfúkla, „všetci si mysleli, že ja som typ stvorený pre život singl, všetci sa ma báli, chápeš? Všetci sa báli tej samostatnosti, múdrosti, krásy, akoby neverili, že aj ja viem byť vernou, milujúcou, starostlivou manželkou a matkou. On je iný...”

„Ale Rasťooo? A v čoooo?“ zaborila si hystericky prsty do vlasov. „Ty ho nepoznáš, nepoznáš jeho pravú tvár. Nič dobré sa o ňom nehovorí... teda pracant to je... ale so vzťahmi... a je to egoista, veľký egoista, jedináčik... Zabudla si? Jeho otec bol alkoholik a vieš, ako sa hovorí, že dieťa kopíruje to, čo vidí. No, nech ťa pánbošinko ochraňuje... Porozprávaj sa s jeho mamou, tá by mohla písať knihu.“

„Reči sa hovoria a chlieb sa je!“ pretrhla niť negatív, ktorými ju začala Ema zavaľovať. „Mýliš sa! On jediný sa pozerá pod povrch. On jediný sa zaujíma aj o moju dušu, a nielen o moje telo. Pochop, je to chlap, na ktorého keď sa pozriem, s ktorým keď sa zhováram, milujem, poviem si.... ďakujem ti, osud, že si ma s ním spojil.“

„Si slepá, Brigit! Pamätaj si, že som...”

„Prestaň!“ skočila jej do reči, „neboj, všetko je okej...” Ema len neveriacky pokrútila hlavou a rezignovane mykla plecami. Od tej doby vzťah Rasťa a jej sestry nikdy nekomentovala.

Zapálila si druhú cigaretu, raz si potiahla, odložila ju do popelníka a zažala. Nie príliš ostré svetlo jej v zrkadle ukázalo to, čo z tej mladej, veselej, krásnej ženy zostalo. Trpko sa usmiala. „Áno, Emka, všetko je okej,” zopakovala repliku spred niekoľkých rokov. Brigitte pripadalo, akoby sa pozerala na nejakú úplne cudziu osobu. Tmavé kruhy pod očami jej pripomenuli, že už niekoľko nocí sa poriadne nevyspala. Presunula sa na chodbu, lúč svetla ju nasledoval. Obzerala sa v dlhom zrkadle osadenom v drevenom vyrezávanom ráme. Bol to svadobný dar od Emy. „Hm, možno tým chcela niečo naznačiť. Možno chcela, aby som sa videla, ako budem po rokoch života s Rasťom vyzerať a spomenula si pri tom na ňu, alebo aby som sa zbadala?”

kútik úst sa škodoradostne nadvihol, chcel sa vysmievať alebo ľutovať osobu, čo videl?

Neustále nervové vypätie a stres si kompenzovala vyjedaním chladničky. Po tých „ťažkých nociach,“ keď musela často čeliť jeho urážkam, výsmechu a sem-tam nejakej „facke“ či kopancu sa vždy, keď on už konečne zaspal, postavila ku chladničke a pažravo do seba pchala piate cez deviate. To ju trochu upokojilo, čo na tom, že kilá išli hore. Tuk ju chránil pred nervovým zrútením. A malo to ešte jednu výhodu. Tým, že sa zagul'atila, zväčšili sa jej prsia, ktoré úspešne odťahovali pohľady od jej vytŕčajúceho brucha. Niekoľko ľudí síce povedalo, že tých „pár“ kilogramov navyše jej pristane, on jej však nadával do všelijakých tlstých kráv a burgýň. Ale ona vedela, že keby prestala jesť, jej nervy by to nevydržali. Na fitko a ani salóny krásy nemala dostatok peňazí. Synovia si žiadali svoje a ona, na úkor seba, sa snažila hľadiť predovšetkým na nich. Bola vnímavá, preto jej neunikli ani pohľady, ktoré sa so štipkou opovrhnutia či odsúdenia pýtali, ako sa tak môže zanedbávať, nekupovať si nové veci na seba, nechodiť ku kaderníčke, mať ohryzené nechty, nevedieť, čo je dovolenka.... „Nie, veď predsa na dovolenke sme boli... spolu trikrát... keď boli chalani ešte menší,“ hovorila tým posmešným pohľadom. Ale teraz to už neriešila. Za pätnásť rokov spolužitia s Rasťom sa všetko jej sebavedomie, ideály rozplynuli nevedno kam. Realita bola voči nej krutá. Vždy, keď sa zobúdza pri tom alkoholom nasiaknutom dychu, cítila sa odkopnutá, nechcená a nikým neľúbená, skrátka ako handra, do ktorej si jednoducho utrieš špinavé ruky či topánky od blata. „Ach,“ povzdychla si, ohorok v kúpeľni sa poslušne zaradil k tej halde v popolníku, „možno príde až ráno a ja si ešte hodinku - dve pospím.“ Torzo, čakajúce na príchod svojho manžela sa známym šuchotavým pohybom presunulo z kúpeľne až k posteli, skrútilo sa do kľbka, paplón si stiahlo až na uši a pokúšalo sa zaspáť. „Ešte aspoň hodinku,“ zašeptala.

Prebudila sa na buchot, ktorý však tentoraz neprichádzal z ulice. Bolo to trieskanie na dvere ich dvojizbového bytu na prízemí. Trvalo jej pár sekúnd, kým pochopila, čo sa deje.

Nestihla ani vyskočiť z postele a do izby, kde spala, sa vrátil niekto, kto sa ešte pred niekoľkými hodinami aspoň podobal na človeka. Pohľad na neho vzbudzoval nepríjemný pocit blížiacej sa katastrofy.

„Čo neotváraš, suka? Vieš koľko som stál pri dverách?“ rozhnal sa a drobné, ktoré držal v ruke, hodil do nej. Našťastie netrafil. Najrýchlejšie ako vedela, sa postavila, pre prípad, že by na ňu zaútočil. Vedela, že ubrániť sa útočníkovi ležiac na posteli je takmer nemožné.

„Nehulákaj!“ povedala mu polohlasne. „Sú tri ráno. Decká spia.“

Bol totálne naliaty a jej sa zdalo, že ani nevie, kde vlastne je. Tie jeho vyvalené oči na ňu nepríčetne hľadeli. Bolo jej jasné, že čokoľvek mu v takomto stave bude hovoriť, je zbytočné, pretože si vôbec, ale vôbec nič nebude pamätať. Jasné jej bolo aj to, že pokojná noc sa práve skončila.

„Ti takú najebem, ty špina!“ snažil sa zaútočiť, no zaúradovala zemská príťažlivosť a celou svojou váhou sa zrútil na koberec. „Áááu!“ zreval, „čo si to spravila?!“ osopil sa na ňu. Poťukala si dlaňou po čele. To ho ešte viac rozzúrilo, chcel sa čo najobratnejšie postaviť a zopakovať svoj útok. Chytila mu ruky a snažila sa ho upokojiť.

On sa však nechcel nechať uchlácholiť. „Nechytaj sa ma, špina! Pusti ma!“ reval.

„Bud' ticho! Zobudíš deti!“ opätovne sa snažila utíšiť ho. „Netrápi ťa, že o chvíľu budú vstávať do školy? Vôbec ti na nich nezáleží?“

„Čo hovoríš? Tebe drbe? Mne nezáleží? Chalani sú moje lásky.“ Medzitým, ako trošku ochladol, pokúšala sa ho, tak ako obvykle, vyzuť a vyzliecť. Odrazu mu opäť preplo a ako ho vyzliekala, znovu na ňu zaútočil. Nestihla sa uhnúť, a tak jej uštedril

ranu opakom dlane. Cítila, ako jej teplá tekutina steká z úst po tvári...

„Náá, tu máš!“ bolo to posledné, čo zo seba dostal a zvalený na koberci začal o pár minút hlasito chrápať. Chytala kvapky do dlaní a ponáhľala sa do kúpeľne. Odtrhla chumáč vaty, namočila ho do studenej vody a začala bojovať s vytekajúcou krvou. Dívala sa na seba do zrkadla, nadvihla si peru. Z vnútornej strany ľavého kútika na ňu zízala asi polcentimetrová trhlina, vrchná pera sa začala pomaličky dvíhať ako cesto po prášku do pečiva... „Môj vzhľad bude zas raz úžasný,“ vzdychla si so slzami na krajíčku. Najviac ju trápilo, že zmena veľkosti jej pier určite neunikne deťom. Vybrala z mrazničky farebné guľôčky, čo dokážu príjemne ochladiť teplý nápoj, hodila ich do mikroténového vrečka a priložila si ho na peru. Ak to bude príliš vidno, do práce si už niečo vymyslí... bláznila sa s chalanmi, štekli ich... a ako sa tak rehotali a zvíjali... schytala to kolenom do pery... „Aaach...“

Ako ďalej...

Vstala, bolo presne štvrt' na šesť. Keby mohla, najradšej by sa pokrčila ako papier do guľôčky, a hodila sa do koša, tak sa cítila. Pozrela nenávisťným pohľadom na Rasťu, ktorý sa bezstarostne rozvaľoval na koberci, a ešte stále hlasito chrápal. „Zase bude drichmať minimálne do obeda,“ pomyslela si. Vedela, že po takýchto záľahoch len horko-ťažko pôjde niekde robiť, a bude sa snažiť vyzeráť fit, kým sa ona vráti z práce. Už teraz nenávidela to popoludnie, pretože stretnutie s ním sa jej hnusilo. Zatiaľ čo ona bude padať dole nosom, on bude vyspinkaný, okúpaný, a až dotieravo pozorný. Bolo jej z toho na zvracanie. Ešteže má deti, svoje dve veľké lásky, ktoré nadovšetko miluje. Presunula sa do kúpeľne, odhrnula si vlasy z tváre a skontrolovala svoj vzhľad

v zrkadle. Ľadový obklad pomohol zmierniť opuch. „No, zatiaľ to ešte nie je až tak vidno,“ potešila sa, keď zbadala, že vrchná pera príliš nenabrala na svojom rozmere. Rana v ústach ju však riadne bolela, len s námahou si umyla zuby. Bleskovo sa osprchovala, pretrela si okraj pery krycím krémom, so zat'atými zubami sa snažila urobiť si nie príliš výraznú kontúru okolo pier, ktorú vyplnila bledým rúžom. „Možno si to ani nik nevšimne,“ utešovala sa. Ešte pár ťahov so špirálou... Hodila na seba tričko, bledomodré trištvrt'ové rifle a vybehla tak, ako každé ráno, po čerstvé rožky do neďalekej pekárne. Po nočnej búrke bol ranný vzduch príjemne chladivý. Všade bolo ešte cítiť rosu. Vzpružilo ju to. Z tej sviežosti sa tešili aj jej kučery, radostne, pri každom kroku vyskakovali hop-hop z pliec hore a zas dolu na plecيا. Závidela im tú ich voľnosť...

Po odporhom alkoholovom opare čerstvé, ešte horúce pečivo, príjemne prevoňalo byt. Do žltej keramickej misky nasypala ovsené vločky a zaliala ich letným mliekom. Šikovne rozkrojila dvanásť rožkov, uložila ich tesne jeden vedľa druhého a bleskovými ťahmi ich ponatierala maslom, poukladala salámu a plátky taveného syra. Zabalila ich do servítky a vložila do mikroténových vreciek. Spravila dve kôpky po šesť, a ku každej priložila jabĺčko a keksík. Keď bola hotová, vošla do detskej izby. Najskôr sa naklonila k posteli pätnásťročného Filipa, čerstvého stredoškolačka, ktorého vypravádzala každé ráno na vlak. „Dobré ráno, mladý páno, vstávame,“ usmiala sa, pretože ani láskavý tón jej hlasu nezmenil jeho nechut' vstávať.

„Dobré raaáno,“ zívola, pretrel si oči, a ťarbavo sa dvíhal z postele. „Čo, mami, kedy prišiel oco domov?“ spýtal sa jej kráčajúci do kúpeľne.

„O tretej,“ odpovedala mu stroho, pretože ju mrzelo, že mu musí odpovedať. Hanbila sa za neho...

„A čo, bol zase opitý?“ pokračoval.

„Uhm,“ opäť mu odpovedala úsečne.

„Dúfam, že ti nerobil zle?“ padali na ňu jeho ďalšie starostlivé otázky.

„Nie,“ a aby nespozoroval mierne pripuchnutú peru, snažila sa k nemu natáčať tou stranou, ktorá nebola poznačená nočným útokom. „Jedz rýchlejšie, lebo to nestihneš!“ odbočila od témy. Mala v úmysle vyhnúť sa rozhovoru zamierenému na Rasťa, pretože nechcela, aby Filip nad tým rozmýšľal, aby sa tým trápil.

Keď sa obaja vychystali, pristúpila k posteli dvanásťročného Mareka a zobudila ho rovnakým rituálom. „Desiatu máš na stole, nezaspí, my už ideme. Pa,“ pobožkala ho na čelo a vyšli z domu. Úrad, v ktorom pracovala, lemoval cestu, ktorou išiel Filip na vlak.

„Mami, ty máš toho tak veľa, dokedy to chceš s ním vydržať?“ nadviazal znovu v rozhovore na tému otec. „Rozved' sa s ním!“

Bolo jej zle zo samej seba. Už toľké roky dovolila, aby jej deti boli svedkami útokov, nadávok a agresie. Nenávidela sa za svoju váhavosť a slepú dôveru, že sa Rasťo zmení.

„Synček, ja stále rozmýšľam nad nejakým riešením, ale porozprávame sa o tom poobede doma. Dobre?“ Prišli k úradu. „Tak, ja som už na mieste, nech sa ti darí v škole. Ahoj,“ pobožkala ho na líce a rýchlo vybehla po schodoch do budovy. Pri vstupných dverách sa na chvíľu zastavila, aby mu poslala ešte jeden úsmev.

„Ahoj, aj tebe nech sa darí!“ povedal jej a náhlivo pokračoval v ceste na vlakovú stanicu.

Milovala takéto chvíle a oblievalo ju veľké šťastie, keď cítila, že jej materinská láska je opätovaná. Vychutnávala si pozornosť svojich detí, pretože vedela, aký je tento vzťah krehký. Vždy ju píchlo pri srdci, keď si spomenula, že tomu donedávna tak nebolo...

Po vstupe do kancelárie, len čo odložila kabelku, už akosi automaticky vzala rýchlovarnú kanvicu a postavila vodu na kávu pre seba a svoje dve kolegyne, s ktorými tieto pracovné priestory

zdieľala. Medzitým zapla rádio a počítač, a keď pozalievala kávu, pustila sa do roboty. Prichádzala vždy skôr a robilo jej radosť, keď mohla svoje súputničky privítať so šíriacou sa vôňou kávy. Namáhavú a vyčerpávajúcu prácu sociálnej pracovníčky jej spríjemňovali práve tieto dve skvelé osoby. Už dávno bola presvedčená o tom, že to nie je iba práca, ale poslanie, pretože okrem háld dokumentácie, ktorú musia denne spracovávať, veľakrát čelia náladovosti klientov, ktorá býva zapríčinená rôznymi životnými osudmi týchto ľudí. A potom... tá smiešna mzda... veď kto by to za tie peniaze robil? Iba ak filantrop, človek plný empatie a snahy pomáhať. Často s tým už chcela seknúť, ale vždy sa našiel nejaký dôvod... klient, ktorý svojím: „Ďakujem, tak veľmi ste mi pomohli,“ vrátil zmysel tomuto povolaniu. Iný pohľad na jej prácu mal Rast'o, ktorý do aleluja mlel o smiešnom plate blbej úradníčky...

Ako druhá prichádzala o päť rokov mladšia Mirka.

„Dobré ráánko,“ natiahla svoj pozdrav.

„Dobréé,“ oplatila jej Brigita. Už podľa tónu hlasu vedela odhadnúť náladu svojej veľmi dobrej priateľky. Niet sa čo čudovať. Poznajú sa tak dobre, akoby boli priateľkami už sto rokov. Často sa bavili na tom, že keby im aj ich manželia vedeli tak dokonale čítať myšlienky, život s nimi by bol úžasný.

„No čo, ako?“ spýtala sa Mirka po prvom uchlipnutí ranného životabudiča.

„Bohovsky. Zase prišiel nad ránom, takže som do ružova vyspaná,“ začala opisovať svoju búrlivú noc... a nadôvažok zodvihla ľavý kútik hornej pery.

„Ty brďko, ešteže ich máš také hrubé, takto ti to vôbec nie je vidno,“ stihla vyrieť Mirka, práve keď do kancelárie vstúpila staršia kolegyňa Vlastička.

„Ahojte. Ďakujem za kávičku.“

„Rado sa stalo.“

„Tak čo, dievčatá, sú dnes vaše srdcia otvorené pre klientov?“ spýtala sa Mirka provokačne. „Dúfam, že to bude primerané,

pretože ja by som najradšej nikoho nevidela. Teda okrem vás dvoch,“ s očami pripichnutými na monitor vyslovila Brigita svoje úprimné pranie. Všetky tri sa schuti zasmiali, a pustili sa do nahadzovania došlých dokladov do administratívneho systému úradu.

„Ja neviem, ako zvládnem túto uzávierku!“ prelomila chvíľku mlčania svojim lamentovaním Vlastička.

„Ale prečo?“ opýtala sa Mirka. Skúmavo sa zahľadela na svoju kolegyniu a pozorovala jej rozpaky.

„No pre...“ Do toho sa otvorili dvere a vstúpil prvý klient, ktorý tak zabránil Vlastičke otvorene odpovedať.

S pribúdajúcimi hodinami sa na Brigitte čoraz viac prejavovala únava a spánkový deficit. Potláčala zívanie, oči ju príšerne štípali. Keby mohla, nechala by svoju hlavu voľne klesnúť na stôl, a dala by sa aspoň polhodinku unášať sladkými drienotami. S blížiacim sa koncom pracovnej doby sa v myšlienkach čoraz častejšie vracala k Rast'ovi. Strach a nervozita z toho, čo ju doma čaká, sa hlboko zahryzli do jej vnútra.

„No, kočky, a máme padla. S úsmevom na tvári sa môžeme vrhnúť do našej druhej zmeny,“ prehodila Mirka a s veľkou radosťou začala vypínať počítač.

„Kiežby som sa aj ja tak mohla tešiť, že idem domov,“ pomyslela si Brigita.

„Čauko, zajtra,“ rozlúčili sa a rozpráchli, každá inou stranou k svojim rodinám. Brigitine kroky viedli do potravín, ktoré mala po ceste. Nákupné tašky sa jej zarezávali do prstov. Položila ich na zem, medzi nohy, aby si na chvíľu oddýchlá. Pocvičila s prstami a pozrela podvedome na hodinky. Zasunula si vlasy z oboch strán za uši, aby ju neštekli na tvári, nadýchlá sa a natiahla krok, aby sa čo najskôr mohla vrhnúť do prípravy jedla. Vždy sa snažila navariť aspoň na dva dni, pretože jej dospievajúci synovia doslova „zjedia, čo nezje ich“. Ale jej to nevadí, teší ju, že im tak chutí.

Opatrne otvárala dvere a zrakom kontrolovala, či sú jeho kľúče zavesené na vešiaku pri dverách. Nestihla sa ešte ani vyzuť, keď vyšiel z izby a so širokým úsmevom ju prišiel privítať.

„Ahoj, miláčik. Ako bolo?“ Boli to otázky najpozornejšieho a najmilšieho manžela, akého si svet ani nevie predstaviť. Pichľavým pohľadom sa mu snažila naznačiť svoj odmietavý postoj k akejkol'vek komunikácii. Bez slova prešla smerom ku kuchyni. Plné nákupné tašky položila s námahou na stôl a venovala sa vybaľovaniu ich obsahu. Rast'o sa nevzdával, postavil sa k oknu a snažil sa zachytiť jej pohľad. Jej oku neuniklo, že plavé, na sluchách mierne prešedivené, už niekoľko rokov na krátko strihané vlasy dodávali punc príťažlivosti jeho zelenohnedým očiám. Stál tam pred ňou, len tak v boxerkach a vytŕčal na obdiv svoje fyzickou prácou zocelené, opálené telo. Sama bola prekvapená, že dlhoročné popíjanie alkoholu sa ešte nepodpísalo na jeho súmernej tvári, a ani na nose, ktorý k tej tvári aj napriek trošku väčším rozmerom nesmierne pasoval. „Ej, draho by ťa kúpil ten, kto ťa nepozná,“ pomyslela si. Jeho nie príliš hrubé pery boli stále v pohybe...

„Dnes som si spravil voľno, upratal som, navaril a aj som ti ožehlil,“ vychrlil zo seba. Toto všetko už veľmi dobre poznala. Ani po toľkých rokoch, čo s ním žila, nenachádzala slová. Vedela, že toto všetko si môže niekam strčiť, pretože pri najbližšej príležitosti, keď vytiahne päty z bytu, sa znovu ožerie a bude znepríjemňovať život jej a deťom.

„No fajn,“ zmohla sa na strohé konštatovanie.

„Prepáč, včera som to prehnal,“ začal si sypať popol na hlavu.

„Vieš čo, daj mi pokoj! Nemám na teba už nervy!“ spustila.

„Ani si nevieš predstaviť, ako mi je. Som totálne nevyspatá. Ty si sa vyspal, tebe sa usmieva. Ja som musela ráno vstávať, ale to teba nezaujíma. A ešte mám na minulú noc aj skvelú pamiatku. Okrem nehorázných urážok, ešte aj toto!“ zodvihla natrhnutú peru. Zvrtla sa na päte a odišla do kúpeľne. Trasúcimi rukami si zapálila.

„Bože, prepáč,“ prišiel za ňou a chcel ju objať.

„Pusti ma! Ty si myslíš, že som už celkom na hlavu? Že sa ti teraz hodím okolo krku alebo ti nebudaj rozťahnem nohy?! Ved' toto je stále dokola. Ty sa už necítiš? Aj hovädo vie, kedy má dosť. Ty nevieš, že sme zadĺžení až po uši? Ty si môžeš dovoliť vylihovať celý deň?“ Atmosféra hustla. V duchu si nadávala, že mrhá energiou. Uvedomovala si, že je zbytočné niečo mu vysvetľovať. Vedela, že celý tento monológ je aj tak nanič, pretože to, čo mu hovorí, si on uvedomuje, ale len v tejto chvíli.

„Si obyčajná piča. Nič ti nie je dobré. Máš štyridsať rokov, a čo si dosiahla, pani magistra?“

„Tridsať päť!“ úsečne ho opravila.

„Ó, prepáč, máš takmer štyridsať a to, čo ty zarobíš za mesiac, ja zarobím za tri dni,“ jeho lepkavé slová sa zmenili na protiútok. Zapálil si.

„A polovicu z toho preslopeš,“ zakontrovala mu. „Vieš čo, nechaj ma na pokoji, ja nemám vôbec sily na takýto duchaplný rozhovor. Som grogy,“ nechala ho tam samého a išla sa prezliecť. Keď dofajčil, prišiel za ňou do izby, ľahol si na gauč, a opäť slovníkom jemu blízkym jej povedal, že nestojí za nič a že sa na ňu môže vysr... Ich „intímnu“ debatu prerušil príchod synov.

„Ahojte, kto je doma?“ pozdravili od dverí a hodili batohy do detskej.

„Ahojte,“ zavolala im prechádzajúc z izby do kúpeľne. Hľadala štipec na vlasy. Ich rozpustená verzia jej pri varení maximálne prekážala.

„Čaute, chalani,“ odpovedal im Rasťo z gauča.

S veľkou radosťou obrátila pozornosť na synov. „Tak ako bolo?“ nečakala ani na odpoveď a začala im ohrievať neskorý obed. Odmietali sa stravovať v školskej jedálni, a tak keď prišli zo školy domov, pojedli by aj klince. Filip prišiel do kuchyne ako prvý a objal ju. Rasťo práve vychádzal z izby, a videl ich objatie. Toto priam neznášal.

„No, len si ich objímaj. Aj tak ťa nemajú za nič, si im na posmech,“ povedal škodoradostne a stratil sa v kúpeľni.

„Hej, oco, čo ty riešiš?“ zapojil sa Filip a nechápavo krútil hlavou.

„Sa spamätaj, si trápny,“ dodal vždy priamočiary Marek a sadol si k stolu.

„Nemôže tu byť pohoda?“ Filip sa snažil za každú cenu zmieriť napätie.

Pootvoril dvere kúpeľne a skríkol: „To sa opýtaj matere!“

„Mami, nevšímaj si ho,“ upokojoval ju Filip. Brigita bola vďačná Bohu za deti, pretože aj napriek všetkým nepríjemným prekvapeniam, ktoré jej občas pripravili, boli práve ony tá sila, čo ju držala pri živote.

„Marek, uvar mi kávu!“ zavelil, keď už znovu ležal na gauči. Vedela, že je zle, pretože Rasťova nervozita sa stupňovala a jeho agresivita sa začala obracať proti deťom. Nemohol zniesť, že chalani stoja pri nej. „Čo je s tou kávou!?“ zreval po chvíli.

„Si uvar! Ja som teraz prišiel a idem sa najesť.“ Marek vedel, že to otca našťve, ale jednoducho taký je Marek. Nikdy nič nepredstiera, vždy povie, čo si myslí, bez ohľadu na to, aké to bude mať pre neho následky. Brigita ho za túto jeho bezprostrednosť a otvorenosť obdivovala. Niekedy to bolo nepríjemné aj jej samej, ale takmer vždy, to, čo povedal, triafalo do čierneho. Ona ho poznala najlepšie, vedela, že vo vnútri je Marek veľmi citlivý a vnímavý dieťa.

„Ty darebák darebný!“ pokračoval otec so svojim synom v „príjemnej“ debate.

„Hej, čo máš zase,“ odpovedal mu ústami plnými segedínu. Brigita k nemu pristúpila a pošepla mu: „Marenko, buď, prosím ťa, ticho.“

„Čo aj ty... buď ticho, buď ticho! Daj mi pokoj aj ty. Nech si uvarí sám!“ odvrkol jej, keď odchádzal od stola do svojej izby. Za toto Rasťa nenávidela najviac, snažila sa chrániť syna pred

jeho útokmi, a na strane druhej, Mareka vždy pobúrilo, keď musel stíchnuť.

„Prepitý alkoholik,“ neodpustil si posledné slovo, na čo Rasťo vyletel z izby za ním na chodbu. Skočila medzi neho a syna, ale nestihla zabrániť padnutej facke. „Nechaj ma, ty psychopat,“ bránil sa Marek. Brigita ako protitankový štít stála medzi otcom a synom. Držala agresorovi ruky, aby znovu nezaútočil. Zúriivosť vychádzajúca z jeho očí presakovala celý byt.

„Čo ti zas šibe?!“ kričala zúfalo. „Čo sa vršíš na decku?!“

„Prestaňte!“ Filip sa tiež postavil medzi otca a brata. „Oco, prestaň, toto tu už nie je normálne,“ snažil sa zmierniť otcov hnev a tým, že ho jednou rukou objal okolo pliec, sa mu podarilo docieľiť, aby opustil epicentrum hádky. Išli do kuchyne. Marek sa stratil v izbe. „Mami, kľud!“ Filip ju pohladil po vlasoch.

„Môžem byť pokojná?“ v šuflíku kuchynskej linky hľadala papierový obrúsok, aby si mohla utrieť oči a vyfúkať nos.

„Poďakujte hentej krave,“ nešetril Rasťo superlatívmi. „Všetkému je na vine hentá frigidná mindža,“ vzal kanvicu a nervózne ju napustil vodou. Brigita sa chvela a potláčala slzy. Išla do izby za Marekom. Ležal dolu tvárou na posteli. Bol rozrušený, začala mu hladiť chrbát. Pritúlil sa k nej.

O chvíľu za nimi prišiel aj Filip. „Mami, prosím ťa, rozveď sa s ním,“ pokračoval v rannej nedokončenej téme. „Ja už nemôžem zniesť, ako ťa stále ničí. Aj my sme z neho na nervy. Nebolo už toho dosť?! Ved’ od malička vidíme, čo s tebou robí, keď je ožratý.“ Privrela uslzené oči a vložila si hlavu do dlaní. V tom momente sa nenávidela ešte viac... vedela, že keby bola bývala už pred rokmi rozhodnejšia a ráznejšia, možno nemusela čeliť ani tomu strašnému zisteniu... Už dávnejšie cítila, že s jej deťmi nie je niečo v poriadku. Ešte stále má v živej pamäti ten pocit, to svoje podozrenie, ktoré sa jej potvrdilo cez prázdniny, šesť týždňov predtým, ako Filip nastúpil na strednú. Chalani boli vonku a ona pripravovala obed. Z ničoho nič pocítila akési nutkanie. Ten pocit sa usadil až kdesi v žalúdku, zvieral jej

ho, a nie a nie povoliť. Vošla do detskej izby a aj napriek všetkým zásadám, prehládala Filipov písací stôl. To, čo tam našla, ju takmer priviedlo do šialenstva. Vzadu, v šuplíku, v malom plátennom vrecúšku našla skladačku marihuany. Zmocnili sa jej pocity zúfalstva a bezradnosti. Skladačku vyhodila. Zlomená, sadla si do kuchyne a laktami opretými o stôl si podopierala nadmieru ťažkú hlavu. Pomaly, ale isto jej svitalo... Vybavila si tvár jeho triednej učiteľky, keď sa jej z čista-jasna ešte v šiestej triede pýtala, či Filip niečo neberie. Vlastne nevyznelo to ani ako otázka, ale ako jasný fakt. „Viete... je akýsi zmenený... tie jeho oči, nesústredenosť, únava, správanie... Vtedy ju to tak napálilo, myslela si, že jej skočí do vlasov. „Môj Filip? Nikdy!“ Ona im obom verila. Bola presvedčená, že jej deti by sa niečoho takého nikdy ani len nedotkli. Mala ich zidealizovaných, bola celkom zaslepená... a teraz sedela v kuchyni a vyrovnávala sa s tou hrôzou... Považovala sa za najhoršiu matku na svete, nie najhoršiu, ale najhlúpejšiu. Ako im obom „žrala“ všetky tie logické odpovede na jej otázky ohľadne pripuchnutých a začervenaných očí, ich náladovosti. Ako to mohla nevidieť? Nechcela?! Nie! Jednoducho odmietala akúkoľvek myšlienku, že by jej synovia boli takí hlúpi a začali si niečo s drogami. Z úvah ju prebral šramot – buchot v detskej. Filip sa vrátil domov a zúfalo niečo hľadal. Vedela čo.

„Mama, ty si sa mi hrabala v stole?!“ Neodpovedala. „Počuáš?!“ kričal.

„Áno.“

„Bleskovo mi vráť, čo si mi zobrala! Počuješ!“ zúfalstvo sa menilo na zúrivosť. Išla za ním do izby.

„Čo to má znamenať?!“ nestihla už nič viac povedať, pretože Filip dostal taký amok, že sa celá roztriasla. Rozhadzoval veci zo stola po izbe, prevracal stoličky, búchal, reval, nadával. Keď ho chcela prebrať z amoku fackou, zaútočil na ňu a začali sa biť. Zápas netrval dlho, ale z agresívneho útoku syna bola v riadnom šoku. Myslela si, že ju v tej chvíli vystrie. Nechala ho samého

a odišla si zapáliť. Ruky sa jej triasli tak, že ani nemohla škrtnúť zápalkou. Keď dofajčila, opäť išla za ním. Filip bezmyšlienkovite ukladal na svoje miesto všetky veci, čo porozhádzoval. Pohľad šialenca sa začal meniť na pohľad jej milovaného a milujúceho syna.

„Preboha, Filipko, ja som tu pre teba, chcem ti pomôcť. Čo mi to robíš?“ A vtom sa to stalo, vytrysklo to ako láva spod zeme. Filip sa hodil na posteľ a zúfalo sa rozplakal. Sadla si k nemu. Začal ju prosiť, aby mu pomohla. Zvieralo jej srdce. Priznal sa jej zo svojej závislosti od marišky. Priznanie, že fajčil trávu už od šiestej triedy a že hulí aj Marek, ju celkom odrovnalo. „Tak predsa mala tá učiteľka pravdu. Bože, vedela to. Lepšie pozнала jej syna ako ona, jeho matka!“ cítila sa ako prašivá, ako tá najhoršia mama. Na jej hrud' sa zvalil ťažký balvan... Ako len mohla byť taká slepá, ako mohla nezbadat', že s jej synmi sa niečo deje?! Znovu si kládla všetky tie mučivé otázky. Znovu hľadala pre seba nejaké ospravedlnenie, hľadala nejakú hlúpu výhovorku preto, že také niečo nezistila... zanedbala. Ich náladovosť, oči, gestá, ich nechutenstvo, a potom doslova žravosť... to všetko jej malo našepkať, otvoriť oči. Ale nie! Ona ani len netušila... všetko to pripisovala neustálym rodinným nezhodám. Až vtedy si uvedomila, ako málo sa s deťmi rozpráva. Preberali vždy len to najpotrebnejšie, školu, poriadok v izbe, čo im má navariť, čo potrebujú kúpiť... až vtedy sa jej otvorili oči a pochopila, že sú to samé nepodstatné hlúposti. Dovtedy všetku svoju energiu viac venovala Rast'ovi. Dennodenné dohováranie mu, vyhrážky... tie hádky, padajúce vulgarizmy a facky. Tak veľmi chcela riešiť jeho alkoholizmus a s tým súvisiacu neschopnosť nájsť si trvalejšiu prácu... a nedostatok peňazí, že nevidela, ako sa krízu vo vzťahu dvoch dospelákov rozhodli riešiť jej synovia. „Čo som si myslela, že čo, že deti všetko pochopia, že sa s tým vyrovnajú, že si to nebudú všímať?!“ slzy netiekli, ale liali sa potokom po jej tvári. Chcela všetko vrátiť... objala ho a počúvala. Už bude vždy počúvať.

Filip rozprával úprimne a otvorene, povedal jej všetko, čo sa v ňom dlhé roky kopilo. „Všetko si to, mami, uvedomujem. Všetky zmeny správania, myslenia. Som úplný magor. Ja s tým chcem skončiť!“ Bola to niekoľkohodinová, úprimná sponď závislého deviataka. A bola to veľká škola od života pre jeho zaslepenú matku.

Ich vzťah sa vyčistil, a zmenil sa na vzťah dvoch kamarátov, keď jeden pomáha druhému. Jeho priznanie bolo prvým krokom k boju proti závislosti. Navrhla mu, aby si našiel nejakú záľubu, koníčka, že mu to pomôže... Vrhol sa na posilňovanie, a v septembri, keď nastúpil do školy, bol už mesiac čistý. Po vzore staršieho brata s húlením prestal aj Marek. Ich správanie sa zmenilo o stoosemdesiat stupňov. Odhodlanie, pevná vôľa a sila synov bojovať s drogou boli najkrajšou vecou, čo zažila od ich narodenia.

„Kde bol vtedy vlastne on, ich otec? Ako sa k tomu postavil, keď mu o zistení povedala? Ach áno, aj vtedy bol viac v liehu ako triezvy. Vždy, keď prišiel ožratý, vedel len vykrikovať,... mám synov feťákov, darebákov, lajdákov... V každej normálnej rodine je otec pre deti oporou, prirodzenou autoritou a v tom lepšom prípade aj kamarátom..., hm, v každej normálnej rodine... žiaľ, pre jej synov prestal byť otec v živote dôležitý,“ preglgla horkú slinu a trpkó sa usmiala.

„Mami, počuješ? Rozved' sa s ním!“ opakoval Filip svoju požiadavku, a vytrhol ju z neveselých spomienok na toto pre ňu také hrozné a zároveň poučné obdobie.

„Filipko, a čo ďalej?“ začala, tak ako už toľkokrát, tou nemožnou otázkou. „Čo, keď sa s ním rozvediem? Myslíš, že potom odíde z bytu a nechá nás na pokoji? Ešte len potom by som mala zo života peklo. Vieš, čo by tu robil?“ pohladila ich oboch pohľadom a bez akéhokoľvek nápadu, rozumného riešenia tejto situácie, odišla do kuchyne. Bola už príliš vyčerpaná a nedokázala zložitó uvažovať. Vedela len jedno, že je zbabelá... jej strach z neznáma, kde začať, ako začať... jej zväzoval ruky. S vypätím

všetkých síl sa pustila do varenia. V tom čase už Rasťo obvolával svojich kamarátov a zisťoval, kto by s ním vyrazil do ulíc. Hneď ako bol úspešný, obliekol sa. Utrúsil ešte pár vulgarizmov na jej adresu, buchol dvermi a zmizol. Na ceste ho vyprevádzala šnúra parfumu, ťahajúca sa z kúpeľne až po vchodové dvere. Po byte sa rozľahlo blahodarné ticho. Brigita však vedela, že je to opäť ticho pred ďalšou búrkou...

Keď bola hotová s varením, išla do izby a ľahla si na gauč. Tak strašne sa potrebovala vyspať. Zatvorila oči a snažila sa na nič nemyslieť.

„Jéj, mami, to je bomba tento klúd,“ prišiel za ňou Marek a láskavo ju pohladil po vlasoch. Ticho sa rozplakala a hlavou jej znovu vírila tá prekliata otázka... ako ďalej?“

„Mami, neplač, pospi si. Ideme na chvíľu von,“ cítila ľútosť v synovom hlase, čo ju ešte viac rozžialilo.

„Okej. Nebuďte dlho, pretože ak príde v noci, chcem, aby ste už tuho spali.“ Ešte jej niečo hovorili odchádzajúc z bytu, ale ju premohol sladký spánok, ktorému sa bez boja oddala.

Z tých pätnástich rokov spoločného života s Rasťom už asi osem rokov nevedela, čo je život... toľko nocí príšerného napätia, strachu, úzkosti... Jej telo si preto vytvorilo svoj špeciálny mechanizmus fungovania. Bolo nastavené tak, že keď mozog vyslal impulz: „Tyran nie je doma,“ telo vedelo, že musí spať, a vedelo tiež približnú hodinu, kedy sa má zobudiť. Bola zmätená z takého fungovania, a bojovala s tým dlho, hlavne, keď boli deti menšie. Potrebovala sa s nimi učiť, chodila s nimi von, hrala sa nimi..., ale keď odrástli, cítila, že sa môže podriadiť impulzom, ktoré jej prikazovali spánok. Občas boli tie impulzy také silné, že počas regeneračného spánku ani neregistrovala, čo sa v byte okolo nej deje. ...Aj vtedy spala tak tuho, že ani nepočula, kedy prišli synovia domov, ohriali si večeru a ľahli si spať. Prebudila sa až na hluk prichádzajúci z ulice. Toto bola jedna z nevýhod bytu na prízemí. Cez otvorenú ventilačku počula každú hlasnejšiu vravu, spev, či krik, čo sa niesli ulicou pred

oknom obývačko-spálne. Otvorila jedno oko a zaostřila na hodiny na televízore pred ňou. Bolo pol druhej, a jej telo sa teda opäť prebúdzalo, pretože vedelo, že alkoholom nasiaknutý manžel sa čoskoro bude dobýjať do bytu. Telo chcelo byť pripravené na jeho príchod. Pustila potichu televízor a driemkajúc ho čakala...

Bolo niečo po druhej. Círn—círn-crն-crն-círn. Nervózny zvonček kričal: „Ty krava, kde si? Otváraj!!!“ srdce jej búchalo až kdesi v ušiach, tak sa preľakla. V rýchlosti, bosá a plná strachu, aby zurvalec zvončením nezobudil spiace deti, vybehla na chodbu. Nezažala, pretože svetlo prichádzajúce z neónky jej poskytlo zaujímavý pohľad. Osoba stojaca vonku, sa jednou rukou opierala o sklenenú výplň dverí a krúživým pohybom panvy, ktorý sa striedal s pohybom kyvadla smerom dopredu-dozadu sa snažila trafiť kľúčom do zámku. Stál tam kymácajúci sa, neprítomne pozerajúci netvor. Zbehla šesť schodov vedúcich ku vchodovým dverám. „Ty de si?! Čo neotváraš?“ zreval.

„Ticho, nehúkaj,“ snažila sa ho šepotom chlácholiť. Podoprela ho pod pazuchy a chcela mu pomôcť hore schodmi.

„Nehaj ma, ja idem sám!“ chytil sa zábradlia a s námahou, akoby zdolával vysoký kopec sa štveral po schodoch. Čakala ho pri dverách bytu, a keď po čase dorazil, oprela ho o stenu, aby nespadol a začala ho vyzúvať a vyzliekať. Bol pokojný, ale už veľakrát zažila tento jeho pokoj, ktorý sa v sekunde dokázal zmeniť na hnev až zúrivosť a ona mu musela čeliť.

„Som hladný, čo je jesť?“ spýtal sa tou svojou opileckou hatlaninou a tackajúc sa presunul do kúpeľne zapáliť si.

Chvela sa. Netriasla sa však od zimy, bola to triaška plná nervov. Neznášala ho, a ani ten jeho odporný alkoholový pach. „Čo si sa nenažral tam, kde si bol doteraz? Je pomaly pol tretej ráno a ja ti mám teraz chystať jesť? Pred šiestou vstávam. A ty aj tak, keď sa naješ, dostaneš štikútku a budeš musieť ísť vracat,“ vedela však, že bude stále otravovať s tým, že je hladný, a tak mu naložila na tanier, a chcela si ľahnúť. Medzitým sa dopratl do